

Către: Victoria BELOUS, Ministru al Finanțelor

Oleg CARA, Director general, Biroul Național de Statistică

Nr.87 din 08 august 2025

Ref.: Prezentarea rapoartelor financiare corectate

Stimată Doamnă și Domn,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta scrisoare, atragem atenția Dumneavoastră asupra necesității revizuirii mecanismului de depunere repetată a rapoartelor financiare, pornind de la următoarele:

- 1. Scopul fundamental al raportării financiare este furnizarea de informații corecte și relevante utilizatorilor** (investitori, autorități, creditori etc.). Dacă o întreprindere identifică o eroare, aceasta ar trebui să aibă posibilitatea de a corecta raportul pentru a menține integritatea datelor.

Mai mult ca atât, conform reglementărilor IFRS (utilizate pe scară largă în UE), IAS 8 – Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori prevede clar că erorile materiale identificate trebuie corectate retrospectiv. În SUA, conform standardelor US GAAP, erorile materiale sunt corectate prin restatement al situațiilor financiare anterioare, iar SEC permite publicarea unor „amended filings” (ex: Form 10-K/A).

- 2. Încurajarea conformării voluntare și a culturii de integritate**

Permiterea corectării voluntare încurajează companiile să-și asume responsabilitatea pentru erori și să contribuie la un climat economic bazat pe transparență și etică. Practica UE ne arată că în mai multe state membre (ex. Germania, Olanda, Franța), întreprinderile pot depune versiuni corectate ale conturilor anuale într-un termen rezonabil după depunerea inițială, cu o notă explicativă. În SUA, SEC și PCAOB susțin autoidentificarea erorilor de către companii și acordă circumstanțe atenuante în cazuri de „self-reporting”.

- 3. Evitarea sancțiunilor disproporționate și a litigiilor inutile**

Lipsa posibilității de corectare poate conduce la aplicarea de sancțiuni pentru erori neintenționate, ceea ce creează un mediu rigid și descurajant pentru întreprinderi. Unele jurisdicții, precum Belgia sau Suedia, nu aplică penalități dacă erorile sunt corectate într-un termen rezonabil și nu afectează esențial imaginea fidelă. În SUA există o distincție clară între erori materiale și cele imateriale; pentru cele din urmă, corectarea poate fi făcută fără sancțiuni dacă nu există intenție de fraudă.

- 4. Adaptarea la realitatea economică și complexitatea activității**

În practică, unele erori sunt descoperite doar după audituri interne sau externe, iar imposibilitatea de corectare penalizează inovația, digitalizarea sau extinderea rapidă a afacerii. Atât sistemele aplicate în UE, cât și în SUA oferă mecanisme de revizuire și republicare a rapoartelor financiare, tocmai pentru a permite adaptarea la schimbările complexe din activitatea economică.

- 5. Prevederi legale deja existente în raportările fiscale – precedent aplicabil**

În multe țări (inclusiv în Moldova), declarațiile fiscale (ex. TVA, impozit pe venit) pot fi corectate în anumite condiții. Acest precedent ar trebui extins și asupra raportărilor financiare, care sunt complementare, mai ales în contextual în care riscurile asupra potențialelor abateri a agenților economici se formează inclusive importând informații din rapoartele financiare.

În această ordine de idei, venim cu un **exemplu practic, preluat din activitatea membrilor noștri** care vine drept suport în susținerea unei abordări mai favorabile mediului de afaceri în acest sens: agentul economic a realizat o eroare în rapoartele statistice, suficient de semnificativă pentru a fi descalificat în utilizarea regimului de impozit pe venit amânat, din cauza faptului că plafonul stabilit ar fi depășit. În același timp, rapoartele fiscale reflectă situația fidelă a companiei, dar aceasta își face griji că cea din rapoartele statistice ar putea să reprezinte pretext de excludere din partea Serviciului Fiscal de Stat. Compania a solicitat modificarea raportului, dar li s-a refuzat acest fapt de către BNS, invocând prevederile SNC, expuse mai jos:

"În conformitate cu prevederile punctului 35 din Standardul Național de Contabilitate „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”, corectarea erorilor aferente perioadelor de gestiune precedente nu implică modificarea sau prezentarea repetată a situațiilor financiare pentru perioadele anterioare. De asemenea, nu se impune ajustarea informațiilor comparative prezentate în situațiile financiare ale perioadei curente. Totodată, în subpunctul 3) al punctului 32 din Standardul Național de Contabilitate „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare” se specifică, că ”eroarea comisă în oricare perioadă de gestiune precedentă și depistată până la sfârșitul perioadei de gestiune curente (dar după semnarea situațiilor financiare pentru perioada în care s-a comis eroarea) se corectează prin înregistrări de ajustare în luna în care s-a depistat eroarea.”

Este important de menționat că: (i) Directiva 2013/34/UE privind situațiile financiare anuale, transpusă inclusiv în Moldova prin Legea 320/2023, stabilește principiul „true and fair view” – imagine fidelă a poziției financiare. Acest principiu implică dreptul și obligația de a corecta erorile materiale care afectează raportările, inclusiv prin note explicative; (ii) Regulamentul (UE) 2022/1917 privind nerespectarea cerințelor statistice oferă un cadru procedural echilibrat: înainte de a aplica sancțiuni, autoritatea trebuie să permită agentului economic să notifice eroarea, să o corecteze și să propună un plan de remediere. Este o abordare de tip „compliance first”, centrată pe remedierea voluntară, nu pe penalizare automată; (iii) În dreptul european, o eroare materială într-o raportare statistică nu este, de una singură, suficientă pentru a atrage pierderea unui beneficiu fiscal, atâta timp cât raportările fiscale rămân corecte și conforme. Orice altă abordare ar încălca principiile de proporționalitate și securitate juridică consacrate în jurisprudența UE.

Această speță, suplimentar la argumentele cu caracter general expuse în prima parte a scrisorii, denotă explicit modul în care imposibilitatea de a depune rapoarte financiare corectate afectează sau poate potențial afecta negativ și relațiile de altă natură a contribuabilului în raport cu autoritățile publice, dat fiind faptul că rapoartele financiare sunt surse primare de informații pentru analiza activității agenților economici din mai multe perspective.

În această ordine de idei, propunem următoarele:

- Permitearea unei ferestre temporare clare (ex. 90 de zile sau în baza prevederilor art.188 din Codul fiscal) pentru corectarea rapoartelor financiare după depunere.
- Facultativ, poate fi instituită obligativitatea unei note explicative privind natura erorii și impactul acesteia.
- Posibilitatea marcării versiunii corectate ca atare în registrul public (ex. prin sufixul „revizuit” sau „rectificat”).

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, director adjunct, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>